

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 1 Czerwca v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 24 maja.

Przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu datowany w Warszawie d. 1 maja, Absztylowany Jenerał major, Dunajew, nayłaskawiey mianowany naczelnikiem miasta Taganrogu, z przemianą rangi woyskowej na cywilną Rzeczywistego radcy stanu.

D. 3 maja w Warszawie. Zarządzający departamentem robot górniczych i solnych, Rzeczywisty Radca Stanu Karniejew, Nayłaskawiey uwolniony został od obowiązków Kuratora wydziału edukacyynego charkowskiego, na którego miejsce mianowany Radca stanu Perowski, z oznaczeniem dochodu stołowego po 3500 rubli na rok.

Przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do kapituły Orderów Rosyjskich, dnia 15 kwietnia w Erześciu Litewskim datowany, mianowani Kawalerami orderów: ś. Anny 3ciej klasy, Polimeyster Razański Major Xiąże Czechodajew i radca honorowy Poray Rozenberg, sekretarz zgromadzenia szlacheckiego gubernii podolskiej.

Rządzący Senat przy ukazie okólnym z d. 5 maja ogłosił prawidła Naywyżey potwierdzone d. 10 marca do zarządzania narodu Kałmuków.

KRÓLESTWO POLSKIE.

(z Gazety Warszawskiej).

SEYM KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Posiedzenie d. 31 maja.

W Izbie Senatorskiej. Wnoszony na posiedzeniu Izby Poselskiej dnia 27 maja projekt do prawa, zmieniającego przepis Art. 530 Kodexu Cywilnego względem dzierżaw i czynszów wieczystych, wprowadzony był dnia tego do Senatu i jednogłośnie przyjęty został.

W Izbie Poselskiej. JW. Radca Stanu Woźnicki, Zastępca Ministra Sprawiedliwości, wniósł do Izby Poselskiej Oddział 2gi Xiągi I projektu do Kodexu Cywilnego Królestwa Polskiego, złożony z trzech Tytułów 4, 5 i 6, które większością głosów 92 przeciwko 14 przyjęte zostały.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg 4ty)

Fundusze Duchowne.

Fundusze przez Skarb Publiczny na etat Duchowieństwa w czterech latach upłynionych wyplacane były następujące:

a) W roku 1820 - - - - - zł. 1 776 840 gr. 3.
b) W roku 1821 - - - - - 1 806 926 - 13.

W tym roku policzone na oszczędność 226,031 zł. 25 gr. To zmniejszenie wydatku pozostało i na następne lata; nastąpiło zaś z chwalebney gorliwości Biskupów, którzy przez niedostatek w r. 1820 Skarbu Publicznego, dobrowolną na czas ograniczony uczynili z 1/2 części swych pensy ofiarę.

c) W roku 1822 - - - - - zł. 1 488 426 gr. 13.
d) W roku 1823 - - - - - zł. 1 489 026 - 13.

Istotny dochód z wydzierżawionych dóbr Instytutów supprymowanych wynosił:

a) W roku 1820	- - - -	zł. 712,738 gr. 22.
b) W roku 1821	- - - -	773,400 - 25.
c) W roku 1822	- - - -	594,798 - 4.
d) W roku 1823	- - - -	811,168 - 13.
		zł. 2,892,206 gr. 4.

Wydatki z tego funduszu, w miarę wpływów na wskazane przedmioty użyte zostały, a mianowicie:

1. Na uposażenie Duchowieństwa świeckiego, to jest: Parafii, Suffraganów i Dziekanów, wydano w upłynionych latach 1820, 1821, 1822 i 1823 sumę zł. 333,458 gr. 16.
2. Na pensye osobom zakonnym po supprymowanych klasztorach i stypendya dla kleryków będących w Uniwersytecie - - - - - zł. 785,452 gr. 17.
3. Na pensye emerytalne dla sług poklasztornych - - - - - 2,847 - 25.
4. Na szkoły dawniey przez klasztory utrzymywane - - - - - 95,118 - 13.
5. Na opłatę długów przez zgromadzenia zaciągniomych i zaległe podatki do Skarbu - - - - - 441,975 - 23.
6. Na podatki do Skarbu Publicznego - - - - - 65,290 - 29.
7. Na opłatę podatku subsidii Charitativi za włóścian dóbr supprymowanych, od teyże opłaty uwolnionych - - - - - 114,589 - 9.
8. Na utrzymanie Seminaryów Dyecezyalnych - - - - - 40,875 - -.
9. Na Xiąży niedołążnością dotkniętych - - - - - 9,241 - 20.
10. Na opłatę prowizyi od kapitałów poklasztornych - - - - - 1,767 - 6.
11. Na reperacye i budowle kościołów - - - - - 109,290 - 29.
12. Na melioracyą dóbr - - - - - 221,546 - 21.
13. Na pomiar dóbr - - - - - 65,172 - 28.
14. Na sarta tecta, czyli utrzymanie gmachów poklasztornych - - - - - 23,550 - 25.
15. Na koszta okupacyi i ilustracyi funduszów suppressyi uległych - - - - - 43,207 - 7.
16. Na koszta przewiezienia zakonników do przeznaczonych klasztorów - - - - - 4,936 - -.
17. Na pensye dla Urzędników i Oficyalistów przy Kommissyi Rządowej i Kommissyi Wojewódzkich będących - - - - - 257,101 - 12.
18. Na pensye dla Oficyalistów i inne wydatki administracyi lesney - - - - - 33,892 - 8.
19. Na wsparcie nowo nawróconych - - - - - 5,513 - -.
20. Na remissye i niedobory w dochodach etatowych - - - - - 43,168 - 18.
21. Na extraordynarya i różne nieprzewidziane wydatki - - - - - 90,734 - 6.

Ogół wypląt zł. 2,788,731 gr. 12.

Porównyując zatem wpływy z wydatkami, okazuje się przewyżka pierwszych nad drugimi o 103,374 zł. 22 gr.

Dla poznania zaś bliższego i rzetelnego dochodu z dóbr poinstitutowych, uznano za niezbędną potrzebę, uskutecznienie dokładnego onychże pomiaru, z oznaczeniem w każdej posiadłości, klasy gruntu, co przy uskutecznieniu wymiaru oznaczono. Pomiar zaczęty w 1821 r. przez następne lata bez przerwy z należytem postępowaniem prowadzony, już ukończonym został.

Długi po zniesionych Instytutach pozostałe, wynoszące po ich uzupełnionem obliczeniu 1,126,553 zł. 11 gr., już są zaspokojone.

Pozostałe po suprymowanych klasztorach inwentarze, podług sprawiedliwej taksy dzierżawcom tychże dóbr sprzedane, pomnożyły stały fundusz Ogólno-Religijny. Zebrane z tego źródła summy na dobrach ziemskich, czystą hypotekę mających, na pierwszej połowie wartości w roku 1821 w ilości 155,735 zł. 15 gr. z procentem $\frac{5}{100}$ zostały umieszczone, sprzęty zaś kościelne za zniesieniem się z Władzą Duchowną, a szczególnie z Biskupami Diecezjalnymi, na użytek kościołów uboższych przeznaczone, kosztowniejsze zaś aparaty i srebra, Katedry Arcy-Biskupia i Biskupie otrzymały. Część gmachów kościelnych i klasztorów obrócona na rękodzielnie i zakłady użyteczne, część zaś z przeznaczeniem funduszu na ich coroczną i konieczną reparacyą, oczekuje jeszcze korzystnego przeznaczenia.

Lasy dóbr suprymowanych urządzone w sposób Administracyi lasów dóbr Rządowych. Takoważ administracya w Województwach pogalicyjskich szczególnie rozciągnięta do lasów dotąd będących w posiadaniu Duchowieństwa, z zostawieniem wolnego z nich posiadaczom użytku, w celu, aby w porządnym stanie teraz i nadal utrzymywane były.

Szczupłe niektóre realności po zniesionych Instytutach, jako to, place puste w miastach, domy, młyny oddzielne i w odległości od folwarków będące i uszkodzeniu podległe, a przy znacznych nakładach na utrzymanie, nie wielką i nie pewną przynoszące korzyść, na mocy upoważnienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości, za opłatą stałego kanonu w wieczyste posiadanie wypuszczone zostały, przez co stały z nich dochód jest zapewniony; zapisów pobożnych na rzecz kościołów z przydaniami do nich obligami, których zrealizowanie wymaga wydatków, przyjętych i przez Rząd potwierdzonych, było w summie 539,583 zł. pol.

Spisy dochodów funduszy duchownych, wykazujące wszelki ich rodzaj, zaczęte w całym kraju w 1817 r., w 1821 ukończone zostały; a lubo spisy takowe dla niedopełnienia jeszcze zamiany dziesięcin wytycznych na pieniądze, dla nieuregulowania hypotek co do kapitałów, jako też dla nieukończonych pretensy do kahalów, za zupełnie dokładne uważanemi jeszcze być nie mogą, służą jednak za skazówkę do poznania i dochodzenia funduszu duchowieństwa kraju naszego. Podług tych spisów, ogólna własność funduszy i Instytutów duchownych w rocznym dochodzie jest:

W Wojew. Mazowieckiem	zł. 1,169,255 gr. —
ditto Lubelskiem	— 571,680 — 7.
ditto Plockiem	— 432,706 — 9.
ditto Podlaskiem	— 310,601 — 17.
ditto Krakowskiem	— 882,469 — 24.
ditto Augustowsk.	— 213,557 — 28.
ditto Kaliskiem	— 578,861 — 20.
ditto Sandomiersk.	— 755,573 — 2.

W ogóle zł. 4,895,212 gr. 17.

Skutkiem oblikwidacyi długów kahalnych w Województwach po-Galicyjskich przez Komisysy Wojewódzkie dopełnionych okazuje się, iż:

- a) Kapitały niezaprzeczone wynoszą zł. 1,212,005 gr. 11.
  - b) Procenta zaległe od tychże — 854,845 — 18.
  - c) Kapitałów wątpliwych — 237,258 — 10.
- Co do długów po kahalach Województw, da-

wniey pod Rządem Pruskim zostających, tych obchranki główne z końcem r. 1823 zostały również po Województwach zamknięte.

Stan ich następujący:

- a) Kapitały niezaprzeczone - zł. 304,676 gr. 22.
- b) Procent od tych zaległy - — 71,470 — 5.
- c) Czynsze i daniny niezaprzeczone - - - - - 5,625 — 8.

Ogółem długów pewnych zł. 381,772 gr. 5

Kapitały zaś wątpliwe wynoszą w ogóle - - - - - zł. 882,970 gr. 10.

Według otrzymanych od Komisysy Wojewódzkiej ostatnich podań, fundusze Duchowieństwa do Xięztwa Poznańskiego odpadłe wynoszą:

- a) W kapitałach - - - - - zł. 1,609,899 gr. 22.
- b) Z dziesięcin pieniężnych i

innych danin - - - - - 10,541 —

Fundusze zaś Duchowieństwa Poznańskiego w kraju naszym pozostałe i dotąd przez Komisysy Wojewódzkie wysledzone wynoszą:

- a) W kapitałach - - - - - zł. 506,207 gr. 18.
- b) Z dziesięcin i czynszów - — 22,660 — 14.

Więcey zatem jak w podwoynej ilości fundusze Duchowieństwa naszego pozostały w Xięztwie Poznańskiem.

Dochody z funduszu duchowieństwa Xięztwa Poznańskiego w kraju naszym pozostałe, ściągane są do depozytu kassy Religijny; te do końca 1823 wynosiły w ogóle zł. 175,060 gr. 6.

Po odtrąceniu z nich koniecznych wydatków na administracyą, ulokowane zostały czasowo na dobrach ziemskich, pewną hypotekę mających z procentem $\frac{5}{100}$.

Fundusze Edukacyjne.

Te do końca 1820 roku do oddzielnej kassy Edukacyjnej w dopełnieniu woli Najwyższej Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości, odtąd Kasom Skarbowym powierzone zostały, w następnych latach zdziałane w niektórych tytułach oszczędności, policzone były na użytek ogólny Skarbu. Z powodu okazującego się w tej epoce niedostatku w dochodach Skarbowych, na zasadzie Postanowienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiej Mości poczynione były na tymże etacie 1820 r. znaczne umniejszenia. Z tego też powodu i Wydział Wyznań i Oświecenia przy Komisysach Wojewódzkich z wydziałem administracyjnym połączony został.

Fundusze Edukacyjne w 4 wspomnionych latach wynosiły:

W roku 1820	- - -	zł. 1,731,356 gr. 16.
— 1821	- - -	— 1,858,914 — 4.
— 1822	- - -	— 1,465,627 — 17.
— 1823	- - -	— 1,474,627 — 17.

Ważniejsze z nich wydatki nadzwyczajne były następujące:

- Na budowlę edukacyjną ogółem zł. 953,015 gr. 24.
- Na budowlę instytutu agronomicznego - - - - - 147,924 — 16.
- Na zbiory naukowe - - - - - 24,445 — 28.
- Na zaprowadzenie gospodarstwa w instytucie agronomicznym - - - - - 63,039 — 5.
- Na książki do biblioteki publicznej — 149,883 —
- Na urządzenie ogrodu botanicznego - - - - - 65,649 — 8.
- Na stypendystów w kraju i za granicą kształcących się - - - 223,928 — 14.
- Na narzędzia astronomiczne - — 75,403 — 18.
- Na instytut głuchoniemych - — 76,000 —
- Na instytut akuszerji - - - — 94,196 — 28.

W ogóle zł. 1,881,484 gr. 21.

Oszczędność uzyskana pomimo określonych przychodów wynosiła przez powyższe cztery lata zł. 512,354 gr. 2.

Fundusz z opłaty od uczniów wynosił:

W roku 1820	- - -	zł. 283,954 gr. 11.
— 1821	- - -	— 209,676 — 9.
— 1822	- - -	— 190,529 — 3.
— 1823	- - -	— 192,585 — 4.

Rachunki wydatków tego funduszu usku-

iane za szczególnymi upoważnieniami Kommissaryj Rządowej Wyznań i Oświecenia, przesyłane do superrewizyi teyże Kommissyi do 1822. tąd w dopełnieniu Naywyższego rozkazu Władcy Cesarsko-Królewskiej Mości Izbie Obrschunwey są składane. (Dalszy ciąg nastąpi).

TURCYA.

Stambul dnia 30 kwietnia.

(z *Gazety Warszawskiej*).

Grecy otrzymali od anglików fregatę parową, którą dostaną po zdobyciu *Patras*. Na wyspie *Porcie* jest tylko 4000 Turków. Z *Samos* wiele Turków tamecznych schroniło się do *Syru*. Słychać, że *Porcie* nie podobają się rządy *Hospodarów* *Mulki* i *Woloszczyzny*, którym zbyteczną rozrzucenie zarzucają. Mieszkańcy *Jass* podali skargę do *W. Sultana*, użalając się na tamecznego *Xięcia*; w *Sukarescie* znaleziono poprzyklepane pisma z odwołaniem się przeciwko niemu.

Posłowie *Mocarstw* zagranicznych, miewają te narady z *Reis-Effendym*. *Nader* ważne edmioty mają być powodem tych narad. Zastanawiają niektórzy, iż ofiarowano *Porcie* pośredniczo w celu ukończenia wojny z *Grekami*; lecz *Nader* nie chce wchodzić w żadne układy, jeśli *Porcie* nie poddadzą się bezwarunkowo na łaskę *Porcy*, która gotowa jest ogłosić powszechną dla nich *nestyą*.

— Dnia 3 maja. —

Wypłata żołdu *Janczarom* odbyła się spokojnie d. 12 kwietnia, a d. 16 tegoż miesiąca na rozkaz rządu, pomimo rozpoczęcia *Ramazanu*, zamknięto niespodzianie wszystkie kawiarnie i szynki. W tymże czasie *Wielki Wezyr* odmówił rządzącemu w *Galata*. Przyczyna tego była śmierć *Abdula Hamida*, którego oyciec nie chciał pokazać publicznie ludowi, który umarł na ospę. *Wielki Sultán* uwolniony od wielkich trosków przez zgon *Xięcia*, będącego przedmiotem uwielbienia i miłości *Janczarów*, udał się z żoną i córkami do *W. Sultana*, który go przyjął z wielką miłością. *Wielki Sultán* ma jednego tylko dwuletniego syna, *Abdula* *dszyda*. Pogrzeb zmarłego *Xięcia* odprawiono z wielką okazałością.

Po przybyciu dnia 16 kwietnia kapitana okrętu angielskiego z okolic *Modon*, rozeszły się tu powiadomości nader niepomyślne dla Turków. Oświadczył, że przed wypłynieniem swoim widział zupełną pokonanie greckie w nocy przy *Navarino* uderzyli i zniszczyli. Zdaje się jednak, iż *Porta* nie daje wiary w zeznaniu, i z swojej strony zapewnia, iż przedział wyprawy Egiptskiej wysiadł w *Morei*, *Ibrahim* basza oblega *Navarino* od lądu i morza, i spodziewa się zdobyć tę warownią.

Kapitan basza wypłynął do *Dardanellów* dla rozpoczęcia tegorocznych swoich działań.

Od granic *Tureckich* d. 12 maja.

(z teyże gazety).

Słychać o zupełnym prawie zruynowaniu *Aten*, które podczas ostatniej zimy rozbierano domy i opał.

Mówią, iż kapitan basza usiłuje wszelkimi sposobami wstrzymać swoją żeglugę. Dodają, iż *Porcie* popłynę na morze, nie przybliży się jednak do brzegów *Morei*, gdyż kierunek tą wyprawy jest wyłącznie powierzony *Ibrahimowi* Baszy.

Donoszą z *Albanii*, iż *Reszyd* Basza, będący w *Prevesa*, wysłał już podług jednych 10,000, a podług drugich tylko 4000 wojska do *Vonitza*. *Porcie* ten ma być przeznaczony do uderzenia na *Missolunghi*. Słychać, iż *Reszyd* Basza uszedł szczęśliwie spisku, uknowanego przez *Derwisza Hassana*, który jest stronnikiem *Omera Vrione* i porozumiał się z *Grekami*. *Porcie* ma go ze strażą schwytać w wozie. *Serafin* przejął listy, z których się dowiedział o tym spisku, i kazał uwięzić *hershę* spisku i współniczy jego.

W *Trebizondzie* miały zayść wielkie rozruchy, podczas których Basza utracił syna swego. Zbuntowani agowie trzymają to miasto w zamknięciu.

— Dnia 16. —

Listy prywatne z *Morei*, umieszczone w niemieckiej *Powszechnej Gazecie*, donoszą, iż naczelny dowódca *Turecko-Egiptski Ibrahim* basza, widząc niemożność czynienia postępów w *Morei*, a nawet tam pozostania, propocnował stojącemu naprzeciw niego dowódcy greckiemu zawieszenie broni i umowę, aby z całym swoim wojskiem mógł ustąpić z *Morei* i wrócić do *Kandyi*, bez doznania napaści od *Greków* tak przy wsiadaniu tegoż wojska na okręty, jako też w zegludze do *Suda*. Propozycyą tę przesłano *prezesowi* rady wykonawczej greckiej *Konduriotis*, który się znajduje w *Kalamata*, i kieruje działaniami przeciw *Ibrahimowi* baszy, lecz odpowiedział, iż nie weydzie winny układ, prócz takiego, aby cały korpus wojska *Ibrahim* baszy złożył broń, i ze wszystkimi, którzy do niego należą, poddał się w niewolę wojenną; aby wydał swoje działa i magazyny, aby ustąpił *grekom* twierdz *Modon* i *Coron*, oraz przyległych mniejszych wysp, osadzonych wojskiem arabskim; oświadczył oraz, iż po przyjęciu tych warunków zależeć będzie od rządu greckiego, czyli zechce dozwolę, aby *Ibrahim* z wojskiem swoim wsiadł na okręty neutralne i popłynął do *Alexandryi*, przyrzekłszy uroczyście nigdy nie służyć przeciwko *grekom*. Obiecał *Konduriotis* wstawić się w tym razie do rządu greckiego. Rozpoczęły się potem dalsze układy, których wypadek jest wprawdzie jeszcze niewiadomy, które jednak każą się spodziewać niezwłócznego zawarcia kapitulacyi. Wspomniane listy namieniają także o *klęsce*, jaka spotkała flotę *Egiptską*, gdy chciała wracać z *Suda* do *Modon*; *Admirał* grecki *Sachturis* spalił jey kilka okrętów, inne zabrał, a resztę przymusił uciekać do *Suda*.

— Dnia 17. —

Podług wiadomości, odebranych prosto przez *Tryest* z *Morei*, (pisze *Dziennik Bruzelski*) *Ibrahim* basza został zupełnie porażony d. 14 kwietnia.

Smyrna dnia 9 kwietnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*)

Ciągle jeszcze powiewa chorągiew *Krzyża* na murach *Navarino*. *Grecy*, odciawszy zupełnie jedyną kolumnę wojska *Egiptskiego*, tak ją ścisnęli, iż cała poddać się musiała. *Jenców* odesłano do *Navarino*.

Co się z *Odessyuszem* dzieje nie można wiedzieć z pewnością. Jedni zapewniają, iż połączył się z *Ibrahimem* Baszą; drudzy, że udając przyjaciela Turków, napadł na nich niespodzianie i znaczną zadał klęskę. Jakkolwiek bądź, to zdaje się najwięcej podobnym do prawdy, iż jeżeli przeszedł na stronę Turków, to sam osobiście tylko, bo żołnierze jego, sprawie *Greków* ciągle przychylniemi okazywali się.

Idryoci, czynią także wielkie przygotowania do wojny. Toż samo czynią i Turcy w *Stambule*. *Naydaley* za 4 tygodnie, wszelkich i stanowczych wypadków spodziewać się potrzeba. W *Vurla* o milę drogi od *Smyrny*, zakładają obóz na 10,000 wojska, które przewiezione będzie do *Samos*, skoro tylko okręty przewozowe nadpłyną.

WYSPA MALTA.

Dnia 20 kwietnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Pozawczoray wypłynął ztąd angielski okręt *Orzeł*, wiozący półmilioną piastrow (4 mil. zł. pol.) dla rządu greckiego w *Napoli di Romania*.

WYSPY JONSKIE.

Korfu dnia 15 kwietnia.

(z *Korrespondenta Warszawskiego*).

Angielska korweta *Medea*, zawinęła tu po 7 dniowej zegludze z *Navarino*. *Kapitan* tey korwety zapewnia, że *grecy* zrobili wycieczkę z *Navarino*, i 800 ludzi ubili Turkom. *Kapitan* *Angno-*

stora w 4000 peloponezyjczyków, przeciał zupełnie związek między twardzą Modon a wojskiem *Ibrahim* Baszy. Codziennie przybywają świeże oddziały zbrojnych greków do wojska: tak, że co chwila głównego napadu na turków spodziewać się należy.

FRANCYA.

Paryż dnia 21 maja:
(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wczora dał Król Jmć uroczyste wysłuchanie Xiążęciu *Esterhazy*, nadzwyczajnemu posłowi austriackiemu, który przyjęty został z takimi honorami, jak Xiążę *Northumberland*, nadzwyczajny poseł angielski.

Urządzenie podróży Króla Jmci do *Rheims* jest następujące: Monarcha wyjedzie d. 24 b. m., do *Compiègne*, gdzie zabawi do dnia 27 b. m. przenocuje w *Fismes*. Dnia 28 b. m. uda się do wsi *Bourgeux*, gdzie będzie przyjęty od rodziny Królewskiej i Dygnitarzy koronnych. Po zebraniu się dworu, zacznie się uroczysy wjazd do miasta *Rheims*. Monarcha wysiądzie przed kościołem katedralnym i będzie na niesporach. Zabawi w *Rheims* do d. 1 czerwca.

Wyporzadzono pałac Arcy Biskupi w *Rheims*. Do samej wielkiej sali wypotrzebowano 125,000 funtów gipsu. Opactwo *S. Remigiusza*, wystawione w roku 1049 przez Papieża *Leona IX*, było przed 6 miesiącami blizkiem upadku. Naprawa jego kosztowała 225,000 franków, których tylko trzecią część płaci miasto *Rheims*, a resztę ministerium domu Królewskiego.

W *Awenionie* skazano lichwiarza, nazwiskiem *Martin*, na zapłacenie 40 000 fran. kary pieniężnej.

Izba Deputowanych Dnia 18 b. m. odbywały się dalsze obrady względem budżetu na ministerium skarbu, a nazajutrz się ukończyły. Przyjęto wspomniany budżet większością 286 kresiek przeciwko 53.

(z *Korrespondenta Hamburskiego*.)

Na posiedzeniu izby deputowanych d. 18, *Charcey*, deputowany z departamentu *Orne*, uskarżał się na to, że wszystkie koronki, których potrzebowano na koronacyę do ozdoby kościoła, zamówione były z *Bruzell*, gdy tym czasem znajome *poin* *d'Alençon*, robią się w *Alençon* i żadnym nieustępują w piękności.

Władze w Tuluzie uchowały sumę 14,000 fr. na ucztę pod czas obchodu koronacyi.

Jenerał *Alix*, który zeszłego poniedziałku chciał konno odwiedzać przyjaciela, znaleziony został na wielkiej drodze, we krwi zbroczony. Domyślają się, że apoplexyą uderzony został. Wielkość krwi upłynionej uratowała mu życie.

Paryż dnia 22 maja.

(z *Gazety Börsen Halle*.)

Wczora przyymował Król Jmć posła niderlandzkiego; Xięcia *Tarentu*, Kardynała Arcy-Biskupa tuluzańskiego i innych.

Zakupiono za 600,000 franków koronek w *Bruzell*, na uroczystość koronacyi.

Odbywa się teraz sprawa w pierwszej instancji mniemanych spadkobierców sławnej Pani *Dubarry*, z rządem, o wydanie dwóch posągów z Królewskiego muzeum, z których jeden Panią *Dubarry* wystawia jako *Dyannę*, a drugi jako *Wenerę*. Rząd sprzeciwia się wydaniu: 1) ponieważ prawo z roku III, tyczące się zwrócenia majątków, wyrokiem sądowym skazanych, wyraźnie wyłączyło Panią *Dubarry*: 2) prawo z 5 grudnia 1814 obemuje tylko powrót majątków ziemskich niesprzedanych dawniejszym dziedzicom albo ich spadkobiercom.

We wszystkich miastach francuzkich, gdzie się tylko kompania dramatyczna znajduje, proszą o granie sztuki *Tartufe*, i bywa przedstawianą.

Na licytacji *P. Terno w St. Ouen* sprzedawano saskie i angielskie barany po 460 i 600 fr. to jest, taniej, aniżeli samemu kosztowały. Atoli idzie mu tylko o rozmnożenie ich we Francji.

Powrót ztąd *Rothschilda* do Londynu, który nastąpił d. 16, oczekiwany był niecierpliwie od

wszystkich spekulantów giełdowych. Rychło obdank wyjechał do swego majątku do *Stamford*.

Paryż dnia 23 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Wczora rozeszła się na giełdzie tutejszcy głoska, iż wyspa *Kuba* ogłosiła się niepodległą: czém obligacye na pożyczkę, daną przez Pana *Obhard* spadły o 2 procenta.

— Dnia 24. —

Król Jmć dał wczora prywatne wysłuchanie Xiążęciu *Polignac*, posłowi naszemu przy dworze Londyńskim. Dziś wyjechał Monarcha do *Compiègne*, gdzie zabawi do wjazdu do *Rheims*.

Pan *Ancajani*, który Xiążęciu *Croy* przywiózł kapelusze kardynalski z *Rzymu*, oddał ten imieniem *Oyca S. Delfinowi* piękną szpadę namiatkę sławnej kampanii w Hiszpanii, oraz kapelusze ozdobiony perłami. Dla małżonki *Delfiny* (Xiężney *Angoulême*) przywiózł srebrny młot, którym *Oyciec S.* zamknięte od lat 50 święte drzwi otworzył podczas rozpoczęcia Jubileuszu w *Rzymie*.

Król Jmć posłał Xiążętom *Orleanu* i *Bohona* koronę Xiążęcą i płaszcz, które podczas obrzędu koronacyi nosić mają.

W liczbie 100 członków Izby Deputowanych którzy na koronacyi w *Rheims* znajdować się będą, jest tylko jeden ze strony opozycyiny, jest, *Baron Mechin*.

HISZPANIA.

Madryt d. 12 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Pan *Vallejo*, który na miejscu Pana *Villahermosa* miał udać się do *Lisbony*, pojedzie na *Kordobę* do *Medyolanu*. Zdaje się, iż jeszcze można utrzymać *Mexyk*, gdyby tam posłano *Infanta D. Francisco de Paula* i Królem ogłoszono.

— Dnia 13. —

Rząd nasz ustanowił nadzwyczajną loteryę w ilości 800 000 franków, z której ma mieć czwartą część dochodu. Srodek ten atoli mało zarabakowi pieniędzy. Od kilku dni Rada Kastylijska często się naradza z ministrami względem odmowy urzędzenia korpusów ochotniczych.

Jenerał *Cruz*, otrzymawszy znowu wezwany aby się udał do *Aranjuez*, wyjechał tam z całą swą rodziną, i póty zabawi, póki pobyt dworu trwać będzie. Słychać, iż zostanie prezesem Junty, która ma zdać Królowi Jmci sprawę o przyczynę rewolucyi w posiadłościach amerykańskich. *Brwojenny Pesuela* zawiął z *Peru* do *Korunny*.

PRUSSY.

Berlin d. 30 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

P. Krüger, kupiec tutejszy i właściciel fabryki wyrobów chemicznych, otrzymał d. 21 b. m. 15-letni patent swobody, na wynaleziony przez niego sposób czyszczenia oleju, wyciskanego z nasion i mogącego być użytym do różnych robót rzemieślniczych, a szczególnie do pokostu malarzkiego.

NIDERLANDY.

Bruzella dnia 22 maja.

(z *Gazety Warszawskiej*.)

Odebrany tu list z *Paryża* donosi co następuje: „Słychać, iż zaraz po koronacyi nastąpi miana ministrów. *Baron Damas* ma być ministrem wojny, a Xiążę *Montmorency* lub Xiążę *Polignac*, ministrem spraw zagranicznych.“

— Dnia 24. —

Słychać, iż Xiążę *Northumberland* po koronacyi Króla Jmci Francuzkiego, uda się do tutejszej stolicy, i będzie na uroczystościach z powodu zaślubienia Xięcia Niderlandzkiego *Fryderyka*.

Odebrano tu wiadomość od Konsula naszego w *Aleksandrii*, iż w *Egipcie* grassuje morowa powietrze. Nakazano więc, aby wszystkie okręty z tamtąd do portów niderlandzkich przybywające odprawiały ścisłą kwarantannę.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 65.

Wilno dnia 1 Czerwca r. 1825 Roku.

ANGLIA.

Londyn dnia 18 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Kacyk krainy *Poyals* (*Mac Gregor*), lubo nigdzie tam ani piędzi ziemi nie posiada, i bawi teraz w *Paryżu*, dotychczas jednak zdaie się rządzić dawniejszym swoim krajem na brzegu *Mosquitos*, z którego go tameczny Król wypędził. Jeden z poddanych jego, to jest awanturnik, który myśleli osieść pod jego rządem, podał mu niedawno prośbę o wynagrodzenie szkód poniesionych, i odebrał następującą odpowiedź: „Rząd wezmie pod rozwagę podaną prośbę, gdy do niego potrzebne dowody, przekonywające o słuszności żądania, dołączone zostaną.” Powyższa odpowiedź datowana jest w *Paryżu* d. 20 kwietnia 1825 i tak podpisana: „Zrozkazu najwyższego Hrabia *Brachmann*, jeneralny Dyrektor wydziału spraw wewnętrznych.”

Członkowie tajnej rady zebrali się niedawno w *Whitehall*. Słychać, iż naradzali się względem rozpuszczenia parlamentu; że zaś kilka bilów skarbowych ma być ieszcze podanych, obrady więc nie tak prędko się ukończą.

Wnieiony przez *P. Peel* bil o poprawie ustaw względem sądów przysięgłych został wydrukowany z odmianami, jakie *Kommissya* Izby niższej uczyniła. Obeymuie 4 nowe artykuły. Pierwszy oznacza, jak się rozumie własność osobista, potrzebna do sprawowania urzędu członka sądu przysięgłych, to jest, iż każdy Obywatel osiadły w hrabstwie *Middlesex*, i opłacający 30 funtów szterl. (1200 zł. pol.) podatku na ubogich lub z domu, albo w innem Hrabstwie placący takiegoż podatku 20 funtów szterl. (800 zł. pol.), może być członkiem sądu przysięgłych. Artykuł 2gi stanowi, iż obywatel niemający przymiotów potrzebnych członkowi sądu przysięgłych, może być wyłączone. Artykuł 3ci wyraża, iż chociażby do składu sądu przysięgłych nie obrano nikogo ze stanu szlacheckiego, wyrok jego nie podlega uchyleniu. Artykuł 4ty stanowi, iż rząd nie może wyłączać żadnego członka sądu przysięgłych, bez przytoczenia dostatecznych powodów; oskarżonemu zaś, gdy idzie o wielką zbrodnią, wolno wyłączyć 20 sędziów peremptrycznie, to jest, bez przytoczenia powodów. Jedna z tutejszych gazet czyni w tej mierze następującą uwagę: „Jeśli bil ten zostanie przyjętym w obu izbach parlamentu, stanowić będzie najważniejszy czyn tegorocznego posiedzenia, i uchyli 61 ustaw, które od 43go roku panowania *Henryka III*, aż do 5go roku panowania *Jerzego IV* uchwalono.”

Tutejsze towarzystwo afrykańskie pod przewodnictwem *Xięcia Gloucester*, odprawiło d. 13 b. m. doroczne posiedzenie, na którym było wielu członków parlamentu. Czytany przez Sekretarza raport obeymuie smutną wiadomość o opiece, jaką bandera francuzka, hiszpańska i portugalska dają ieszcze handlowi niewolnikami. Gdzie się okręt kupiecki francuzki pokazuje, tam zaraz naczelnicy murzynów zaczynają z sobą wojnę, dla brania ieniców, których potem jako niewolników sprzedają. Pewna fregata francuzka odmówiła okrętowi angielskiemu pomocy do chwytania statków z murzynami. Kupcy w *Nantes*, którzy uzbrajają okręty do handlu niewolnikami, znaleźli sposób wyłamania się od kery, twierdząc, iż te okręty przeznaczone są nie do handlu murzynami, ale do handlu kością słoniową. Pan *Buxton* zapewnił, iż Kapitanowie okrętowi zawierają tajemny układ z maytkami, obowiązuąc ich do krzywoprzysięstwa, jeśli by w sądzie badani byli; wykonywają tam przy-

siege, iż nic więcej nie kupiono, prócz kości słoniowej lub mulów. Lord *Nugen* wniósł, aby oświadczone, iż takie postępowanie wzbudza przykre uczucia w sercu członków towarzystwa. Przyjęto iednomyślnie ten wniosek.

Wojsko Birmanów, użyte do wojny z kompanią Wschodnio-Indyjską, wynosi blisko 45,000 ludzi. Co się tycze Króla *Awy*, rzecz tak się ma. Żyie on wprawdzie, lecz porażony w różnych bitwach z Anglikami, oświadczył, iż się urodził, aby doznawał nieszczęścia, i że nie chce dłużej panować; poczem udał się do *Ysagine*, zdawszy pierwej rządu synowi swemu *Xiążęciu Kukiamon*.

— Dnia 20. —

Dziś odprawiła się tajna rada w wydziale spraw zagranicznych; byli na niej wszyscy Ministrowie gabinetowi.

Weszłym tygodniu umarł Lord *Withworth*, który po pokoju zawartym w *Amiens* był posłem angielskim w *Paryżu*.

Pułkownik hiszpański *Valdez*, który w roku zeszłym przedsięwziął wyprawę do *Tariffa*, i wkrótce potem ledwo nie został wydany rządowi hiszpańskiemu z *Maroku*, przybył tu w towarzystwie kilku hiszpanów z *Gibraltaru*.

Gazeta *New-Times* umieszcila, co następuje: „Ze smutkiem dowiadujemy się, iż nie ziściła się nadzieja Jenerała Majora *Campbell*, że po bitwie stozoney d. 15 grudnia Birmani prosić będą o pokoy. Odebrane w *Kalkucie* listy z *Rongoon* pod d. 26 grudnia nic o tém nie donoszą. Nieprzyjaciel cofnął się zupełnie od granicy *Sylhet*, ustąpił z *Cachar* i *Assam*; a tak kroki nieprzyjacielskie trwają ieszcze w okolicy *Pega*.”

Izba niższa. Dnia 17 b. m. odrzucono wniosek względem zniesienia opłaty od okien, a to więkkszością 114 kresek przeciwko 77. Na sessyi d. 19 b. m. Pan *Brougham* oświadczył, iż d. 25 b. m. prosić będzie o wniesienie bilu względem utworzenia Uniwersytetu w *Londynie*.

WŁOCHY.

Rzym d. 11 maja.

(z Gazety Warszawskiej.)

Gazeta tutejsza ogłosiła *Breve* papiezske, wydane dnia 10 listopada r. 1824, względem odestania xięgarzowi medyolańskiemu *Giegler*, przestany ieszcze w listopadzie roku 1823 kopii historyi Włoch, wydanej przez Hrabiego *Luigi Bossi*, z tą wzmianką, iż Kongregacya zakazała tego dzieła, a Oyciec ś. potwierdził ten zakaz.

Dnia 9 b. m. Oyciec ś. zwiedził szpital ś. Jana - Lateraneńskiego, i w salach rozmawiał z kilku choremi.

Od granic włoskich dnia 19 maja.

Królestwo Ichmość Neapolitańscoy przybyli dnia 13 b. m. do *Lodi*, dokąd *Xiążę Salerno* z małżonką swoją na ich spotkanie wyjechał. Tam przyjął Ich Cesarско - Austryacki Jenerał porucznik Hrabia *Espina* i podpułkownik *Woyna*. Nazajutrz rano udali się Królestwo Ichmość w dalszą drogę do *Medyolanu*. NN. Cesarstwo Ichmość Austryacoy wyjechali naprzeciw nich do wsi *Gambaloita*, gdzie rozbito namiot. Zabawiwszy kwadrans wsiedli NN. Cesarstwo Ichmość Austryaccy i NN. Królestwo Neapolitańscoy do paradnego pojazdu, i razem odprawili uroczysty wjazd do *Medyolanu*. Dnia 15 b. m. przybył tam Wielki Xiążę Toskański z siostrą swoją; zjechała oraz tegoż dnia Arco-Xiężna *Marya Ludwika Xiężna Parmy*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora
Andrzej Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

O z b i e g ą c h.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci Iwan Sipowicz, Archip Dzerawa, Jakim Szkinder, Filip Warachap, Antoni Ananicz albo Naumczyk, Janko Siemieniec, Kirilo Wasilionok, Archip Iwanow, Grzegorz Wasiljew, i Alexander Sokołow, którzy powiadali, że są włóścianami: Sipowicz Kurlandskiej gubernii jakubsztańskiego powiatu ze wsi Rypzewa, obywatela Filkirzamba; Dzerawa brasławskiego powiatu z majątku skarbowego Druyska, ze wsi Kuriszna; Szkinder witebskiej gubernii, dryzińskiego powiatu Xiędza Osowskiego; Warachap witebskiej gubernii dryzińskiego powiatu obywatela Łopacińskiego; Ananicz albo Naumczyk, Wileńskiej gubernii świencianskiego powiatu obywatela Dmochowskiego; Siemieniec Witebskiej gubernii lepelskiego powiatu, obywatela Prosieckiego; Wasilionok Witebskiej gubernii dryzińskiego powiatu Xięży Dominikanow wołyneckich; Kwakow, Wasiljew i Sokołow Wileńskiej gubernii brasławskiego powiatu obywatela grafa Pusłowskiego; na mocy Imiennego Najwyższego Ukazu pod d. 23 february 1825 roku, uznani za włóczków i odesłani do Syberii na zaludnienie. Przymioty pomienionych włóczków: Sipowicz wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy suchej ciemnej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 40; Dzerawa wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy pełnej starowatej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie, wąsach i brodzie siwych, od urodzenia lat 60; Szkinder wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy suchej starej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie, wąsach i brodzie światłoruskich z siwizną, od urodzenia lat 75; Warachap wzrostu 2 arsz. 4 $\frac{1}{2}$ wier., twarzy podługowatej, ciemnej, nosa długiego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, a na wąsach i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 30; Naumczyk wzrostu 2 arsz. 6 wier., twarzy suchej starej ciemnej, nosa długiego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie światłoruskich od urodzenia lat 50; Siemieniec wzrostu 2 arsz. 5 wier., twarzy podługowatej starej, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych, a na wąsach i brodzie światłoruskich, z lewej strony nosa brodawka, od urodzenia lat 35; Wasilionok wzrostu 2 ar. 4 $\frac{1}{4}$ wier., twarzy podługowatej nieco ciemnej, nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie czarnych a na wąsach i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 35; Kwakow wzrostu 2 arsz. 6 wier., twarzy okrągłej czystej pełnej, nosa miernego, w końcu szerokiego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnoruskich od urodzenia lat 32; Wasiljew wzrostu 2 ar. 2 wier., twarzy małej ciemnej, nosa miernego szerokiego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 20; i Sokołow wzrostu 2 ar. 4 $\frac{1}{4}$ wier., twarzy suchej starej, nosa miernego, szerokiego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnoruskich, prawa ręka krzywa, od urodzenia lat 67; a zatem jeśli pomienieni włóczki okażą się do kogo należącymi, aby ten w prośbie o ich powrócenie postąpił podług istotnej mocy pomienionego Ukazu. Roku 1825 apryla.

Assesor i Kawaler Pietropawłowski.
Exped. Gliński. Kolleski Sekretarz Orłowski.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci, Stefan Rauczonok, Janko Ułasiewicz albo Szumak, Janko Wawkorec, Grzegorz Choka, Konstanty Pławiński, Ławrenty Rafayłow, Michał Szaronos albo Tomaszewicz, Teodor Lipczonok, Paweł Aksionow i Taras niepamiętający nazwiska, którzy powiadali, że są włóścianami: Rauczonok witebskiej gubernii połockiego powiatu Biskupa Kra-

sowskiego; Ułasiewicz albo Szumak takż witebskiej gubernii lepelskiego powiatu Obywatelki Zabiney; Wawkorec mohilewskiej gubernii sienskiego powiatu obywatela Miłosza; Choka witebskiej gubernii lepelskiego powiatu obywatela Adama Przeciszewskiego; Pławiński witebskiej gubernii lepelskiego powiatu obywatelki Bukrajowej, Rafayłow wileńskiej gubernii świencianskiego powiatu z majątku Wódzów obywatela Chomskiego; Szaronos albo Tomaszewicz witebskiej gubernii połockiego powiatu obywateli Kuleszow; Lipczonok mohilewskiej gubernii sienskiego powiatu ze wsi Wólkołyszów wolnym rolnikiem; Aksionow Taras bez nazwiska niepamiętają miejsca urodzenia swojego; na mocy Imiennego Najwyższego Ukazu pod d. 23 february 1825 roku uznani za włóczków i posłani do Syberii na zaludnienie. Przymioty pomienionych włóczków: Rauczonok wzrostu małego, twarzy małej, ciemnej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie ruskich, na łbie z lewej strony ma czerwony znak, od urodzenia lat 15; Szumak wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy miernej ciemnej, nosa średniego ostrego, oczu karych, włosów na głowie ciemnoruskich, wąsów i brody niegoli, od urodzenia lat 18; Wawkorec wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy pełnej czystej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie i wąsach światłoruskich; brody niegoli, od urodzenia lat 20; Choka wzrostu 2 arsz. 3 $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy suchej starej, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie ciemnych a na wąsach i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 65; Pławiński wzrostu 2 arsz. 3 $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy suchej starej, nosa miernego płaskiego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie światłoruskich, od urodzenia lat 40; Rafayłow wzrostu 2 arsz. 3 $\frac{1}{2}$ wiersz., twarzy suchej starej, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie, wąsach i brodzie światłoruskich od urodzenia lat 50; Tomaszewicz wzrostu 2 arsz. 4 $\frac{1}{4}$ wiersz., twarzy małej ciemnej, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnoruskich, od urodzenia lat 25; Lipczonok wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy pełnej czystej, nosa miernego, oczu szarych, włosów na głowie światłoruskich, wąsów i brody niegoli, od urodzenia lat 20; Aksionow wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy małej ciemnej, nosa małego, z prawej strony rozcięty, oczu szarych; włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnoruskich, ma pod szyją i po całym ciele białe blizny od ran, od urodzenia lat 50; i Taras bez nazwiska, wzrostu małego, twarzy okrągłej pełnej z piegami; nosa miernego, oczu karych, włosów na głowie ciemnoruskich, wąsów i brody niema, od urodzenia lat 15; a zatem jeśli pomienieni włóczki okażą się do kogo należącymi, aby ten w prośbie o ich powrócenie postąpił podług istotnej mocy pomienionego Ukazu. Dnia 29 apryla 1825 roku. Assesor i Kawaler Pietropawłowski.

Expedytor Gliński.
Kolleski Sekretarz Orłowski.

Aktualny Stanu Konsyliarz i Kawaler Józef Szerpiński, otrzymawszy wiadomość o

nierci Pralata Dyecezyi Mińskiej i Kawalera Piotra Stankiewicza nastaley dnia 21 stycznia roku bieżącego 1825, przez niniejszą awizacyą Sukcessorow jego zawiadamia, że miał od niego powierzony sobie pewny kapitał, który oddał do Banku Monarszego i ma na on bilet ziemnienny. Przeto, jeśli się znajdują jacy Sukcessorowie wyżej wyrażonego Pralata, mogą tę adressować do tegoż aktualnego Konsyliarza w Petersburgu sami albo przez umocowanych prawnym porządkiem, w terminie prawami zakreślonym, z dostatecznemi dowodami na sukcesyą po tymże zesłym Stankiewiczuz. W przeciwnym razie, po upłynieniu prawnego terminu, pomieniony kapitał, jaki się okaże, z procentami, oddany będzie na dobroczynne akłady. W Petersburgu dnia 17 kwietnia 1825 roku.

Takową awizacyą dla pomieszczenia w Kuryerze Litewskim podpisują: J. Szerpinski aktualny Konsyliarz i Kawaler.

Roku 1825 mca apryla 28 dnia. Takową awizacyą Sukcessorow po zesłym Pralacie Dyecezyi Mińskiej i Kawalerze Pietrze Stankiewiczuz wzywającą, wolno jest w Gazecie Kurjera Littgo umieścić poświadczają, Ziemiński tu Wilengo Pisarz i Kawaler Józef Olszański.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w terminie przez pierwszozjazdowy Dekret oznaczonym, o majątności Janowa w gubernii Littko Grodzieńskiej ptcie Nowogrodzkim sytuowanej, a domiar satysfakcyi Wierzycielom JW. Filipa Obuchowicza b. Marszałka pttu Mozyrskiego zgromadzony, po załatwieniu czynności względem aktow uprzednim wyrokiem zaderminowanych, gdy w postępie dalszego działania, celem uwiadomienia wszystkich uczestników konkursu, wypada z kolei obwieścić konkluzyi Exdywizorskiej sprawy, przeto interessowane strony zawiadamia, iż od dnia zisiejszego za pięć tygodni, oną do namowy wezmie przez ciąg jakowego czasu iżby Kredytorowie i Debitorowie Marszałka Obuchowicza, pierwsi dla wyświetlenia swoich należnościow a drudzy dla usprawiedliwienia się w zawinieniach do Sądu Exdywizorskiego submissione iawili się przez niniejszą awizacyą głasza. Datt w Janowie 1825 maja 24 dnia.

Jakub Estko Exdywizor i Kawaler.

M. Pokroszyński Exdywizor.

Jerzy Kuncewicz Exdywizor.

Aloizy Nielubowicz Z. P. M. Exd. Regent.

1 Sąd Podkomorski w majątności Ambroszyskach trudniący się za Remissą Ziemstwa Wilenskiego, rozbiorem sprawy między Sukcessorami zesłego Jenerała Jelenskiego zainwentowaney, że w dniu ośmnastym junii tego roku wyrok oczewisty promulgować będzie, interessowane strony zawiadamia. Roku 1825 maja 29 dnia.

Tadensz Bystram b. Podkomorzy P. Upita, Regent Podkomorski Julian Mickiewicz.

2. Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiej dokładając usilności ku zawniesieniu przychodzącym stronom nayprędzszego wymiaru sprawiedliwości, znajduje jednakowoż w registrach apelacyynym, obligo-

wym i sprzeciwienstwa, zaległe od lat kilku po apelacyach i o skutki dekretow sprawy, a dosledzając przyczyny formowania się tey zaległości wsrzód nie wielkiej wcale liczby spraw apelacyynych, corocznie do rozsądzania przybywających, przekonał się: iż w ciągu ubiegłych lat kilku ukończono ostatecznie na gruncie znaczną ilość exdywizyow, z których większa liczba drogą apelacyi pod roztrząszenie Sądu Głównego przychodzi; iż tego rodzaju sprawy nie tylko pomnożyły znacznie w apelacyynym i obligowym registrach zaległe wpisy, lecz jeszcze zastanowiły szybki zwyczajny bieg spraw apelacyynych z Ziemstw i Grodow postępujących; albowiem sprawy poexdywizorskie konkursowe z wielu rozmaitego gatunku oblikwidacyynych i kognicyynych kategoriow składające się, tak z powodu wchodzenia do onych mnogiej liczby osób z przyniesieniem objaśnień i wzajemnych odpowiedzi częstokroć opóźniających się, jako też z potrzeby zbierania i rozpatrywania wiadomości do ocenienia majątkow ziemnych posługujących, a także dopełnienia za stołem sądowym z pomocą komorników proporcjonalnych w każdym gatunku ziemi i włościan wydziałow czyli sched dla kredytorow, zajmują wiele czasu i godzin sądowych; iż w kilku upłynionych kadencyach sprawy nadmienionego rodzaju, a mianowicie po exdywizyach funduszow Helwiga, Panczerzyńskiego, Niezabytowskiego i Kamieńskiego zajmowały Sąd słuchaniem głosow i namową po dwa i więcej miesięcy; iż w ciągu przygotowania się adwokatow na repliki, oraz w ciągu układania przez Kancelaryą zaszłych decyzyow, a także w ciągu okalkulowania i oznaczenia na mappie przez komorników sched, lubo Sąd miał nie mało wolnych godzin rozbiorowi dalszych po appellacyi z Ziemstw i Grodow spraw poświęcić się mogących, jednakowoż dla nieprzerwywania raz przywołanych poexdywizyynych spraw, musiał takowe godziny z istotną dla dobra ogólnego szkodą na próżno utracac, iż z tego właśnie powodu sformowała się zaległość spraw apelacyynych. Jakowé okoliczności Sąd Główny rozważając, gdy dostrzega z jedney strony, iż odchodząca dopiero od dnia 27 apryla ter. roku sprawa poexdywizyyna funduszow Tadensza Niepokoyczyckiego, z powodu jey obszerności dotąd jeszcze dla nieukończonych głosow w namowę wziętą nie została, iż na rozpatrzenie wszystkich kategoriow oraz napisanie dekretu nierównie dłuższego wymaga czasu, a z drugiey: iż Ukazem Naywyższym w zaleceniu byłego Ministra Sprawiedliwości Xięcia Łapuchina datty 4 8bra 1809 roku, pomienionym dozwolono Sądom Głównym składać sessye poobiednie, w celu rychleyszego odsądzania dzieł; przeto chcąc z swey strony uczynić ofiarę dla dobra ogólnego przez poświęcenie godzin poobiednich, odpoczynkowi prawem przeznaczonych, na oczyszczenie zalegających spraw, i tym sposobem odpowiedzieć oczekiwaniu zwierzchności: postanawia: odtąd składać sessye poobiednie, od godziny 4tey do godziny 7mey z południa i na onych zajmować się słuchaniem głosow w sprawach poexdywizorskich i rozpatrywaniem kolejnym onych, a w ciągu pisania dekretow rozbiorem dzieł sledzstwiennych, na sessyach zaś zwyczajnych rannych wołać

i rozpatrywać wszystkie inne z Ziemstw i Grodów oraz z miejskich Sądów postępujące sprawy, wedle porządku iaki prawami dla regestrów jest przepisany, zastrzegając, iż sprawy poexdywizorskie nie tylko w ciągu wołania regestrów apelacyjnego, obligowego i dalszych, lecz i podczas wołania rejestru remissyynego na sessyach poobiednich odohodzić będą, iż każda sprawa poexdywizorska z porządku wołania regestrów przypadająca, na sessyie poobiednie suspendowaną i w kolei jedna po drugiej do sądzenia na tychże sessyach z suspensy przywoływana zostanie, iż wszystkie dalsze sprawy cywilne aktoratowe w wołaniu i sądzeniu onych kolejnym na sessyach zwyczajnych rannych; co dotychczasowego prawnego porządku naruszeniu i żadney odmianie niepodlegają, iż póki wszystkie poexdywizorskie sprawy ukończone nie zostaną, będzie osobny protokół dla zapisywania w nich dekrétow poexdywizorskich, iż nakoniec w dniu 5 junii ter. roku, chociażby sprawa poexdywizy funduszow Tadeusza Niepokoyczyckiego, w kontynuacyi dopiero znajdujaca się, ukończoną do powyższego terminu nie została, Sąd Główny też sprawę na sessyach poobiednich rozpatrywać będzie, a na sessyach rannych wołanie i sądzenie w porządku prawnym regestrów i spraw z Ziemstw i Grodów po apelacyach lub drogą skargi przynoszących się, rozpocznie i pilnie zajmować onemi nie omieszka. Aby przeto adwokaci lub same strony tak na sessyach rannych jako i poobiednich do objaśnienia rozszczególnionych powyżey spraw, za publicznym przywołaniem każdej przez woźnego ze wszelką gotowością bez wszelkich zwłók i jakiegokolwiek niepotrzebnego zagajenia czasu z należytą gotowością przystępowali, Sąd Główny przez ogłoszenie niniejszego postanowienia w Izbie otwartej, i trzykrotne umieszczenie onego w Gazecie Kuryera Litewskiego obowiązuje, i pod skutkami z prawa wypływającymi ostrzega, niemniej o treści tegoż postanowienia donieść raportem Rządzącemu Senatowi, JW W. Litewskiemu Wojennemu i Grodzieńskiemu Cywilnemu Gubernatorom, a także uwiadomić Rząd Gubernski, i Gubernskiego Prokuratora zamierza. Działo się w Grodnie dnia 20 maja 1825 roku.

Prezydent Franciszek Wereszczaka.
Sowietnik i Kawaler Litwinenko.
Zasiadający Jerzy Protassowicz.
Zasiadający i Kawaler Tomasz Bogatko.
Regent Kancelaryi Wincenty Janowski.

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyynym Sądu Głównego zgo Departamentu Guber. Litt. Grodzieńskiej na jednoczasowe zaspokoienie wszystkich Kredytorow JW. Jana Wołodkiewicza Prezydenta Sądu Granicznego ptu Brzeskiego w majątku Kustynie w tymże powiecie leżącym ustanowiony, dnia 12 terażniejszego miesiąca jako w terminie z obwieszczenia wypadłym czynność sobie poruczoną rozpoczynawszy, przepisy Dekretu Romissyynego i wnoszone przez strony stawajace żądania pierwszemu zjazdowi właściwe zaskutecznił, powtórnym na ostateczne poruczonej sobie czynności ukończenie, termin zjazdu dnia 12 października terażniejszego roku zakreślił, w którym terminie ażeby wszyscy Kredytorowie, i z jakiegokolwiek źródła pretensye do funduszow JW. Jana Wołodkiewicza regulować mogący, z dowodami należności ich probującymi nieodmiennie pod amisyą czyli

wieczną ich pretensyi upadkiem, Dekretem Sądu Głównego zamierzonym, w Sądzie niniejszym stawali, przez niniejszą awizacyą trzykrotnie w Gazecie wydrukować się powinny strony interessowane zawiadamia. Datt. rok 1825 mca maja 13 dnia.

Klemens Wisłocki Choraży powiatow Brzeski Prezyd. Exdywizor.

Onufry Brzozowski Exdywizor.

Ignacy Kluczewski Exdywizor.

Wincenty Wiercinski Graniczny powiat Wolkowskiego Regent Exdywizor.

3. Za Remissą Sądu Ziemskiego ptu Wilkom. na dniu 17 apryla terażniejszego roku zakroczoną, determinowany Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dla usatysfakcyonowania Kredytorow WW. Maryanny Sędziny Ziemskiej Kowieńskiej matki, i Konstantego Sędziego Ziemskiego Wilkom. syna Mejerow, na dniu 28 ominionego mca apryla ad fundum majątności Dowmontyszek konkursowi uległy Wilk. powiecie w parafii Siesickiej położone zjechaawszy, po zinwentowaniu uległych konkursowi funduszow, i w stosunku do zgodzenia się stron po wypuszczeniu onych w roczną arendowną tenutę z publiczney licytacyi, zadeterminowaniu geometryczney pomiaru, i dzieł kopii z spraw, i komportacyi na wszystkich stronach do tego konkursu wchodzących a także po ułatwieniu dalszych kwestyow pierwszemu zjazdowemu Sądowi właściwych, termin na powtorne złożenie się Sądow w mieście Powiatowym Wilkomierzu w dniu 30 7bra terażniejszego roku przeznaczył. Na jakowy czas Kredytorowie pomienionych WW. Mejerow pod upadkiem swoich należnościow, a Debitrowie pod obawą wskazać się mającey intumatiam na ich przez masę poszukiwanej rzeczy, ażeby w Sądzie niniejszym dla usprawiedliwienia swoich stosunkow jawili się, przez trzykrotną awizacyą wezwać postanowił. Działo się w Dowmontyszkach roku 1825 mca maja 2 dnia.

Onufry z Klimont Klimowicz Sądu Ziemskiego Wilkom. Prezyd. Exdywizor.

Jan Weyszenhoff Sędzia Ziem. P. W. Exdywizor.

Justyn Mikulicz Sędzia Ziem. P. W. Exdywizor.

X. Dyonizy Paweł Woysym Antoniewicz Deputat Duchowny.

3. Sąd Ziemi ptu Wilenskiego zawiadamia wszystkich Kredytorow i Pretensorow tak zesłego Wincentego Kuczewskiego Wolkowskiego ptu Wilenskiego jako też JP. Karola Kuczewskiego, iż po załatwieniu kwestyow akcesoryjnych stopniowi właściwych, w kadencyi następney Juniovey przystąpi do ukończenia Exdywizorskiego dzieła majątku pomienionych Kuczewskich, a na niestawiających Kredytorow i Pretensorow amisyą zapisz Roku 1825 mca maja 8 dnia. Sędzia Ziemi Ptu Wilenskiego Joachim Czyż.

3 Wyjeżdża za granicę do Karlsbad dla leczenia się Wileński Obywatel i 3ciey gildyi krawiec Szymel Dawidowicz Ochland, z służącymi Markusem Karpelsonem i furmanem Zelmanem Ifflandem na miesiąc osm.

Observacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatry.	Odmiana w powiat.
	d. 30 godz. 2½ wieczor	28 cal. 0,2 lin.	+ 19,5 stopni.	Póln. Zach.	Pogoda.
	d. 31 — — —	27 — 11,5 —	+ 19,5 — —	Póln. Zach.	Pogoda.
	d. 1 godz. 5 z rana	27 — 11,5 —	+ 13,5 — —	Póln. Zach.	Pogoda.